

Gendarmenmarkt

Berlin, sőt sokak szerint Európa egyik legszebb tere a Gendarmenmarkt. A kezdetben még nem központi helynek számító piactér a 18. század közepén itt állomásozó *Gens d'armes* nehézbiztonságról kapta nevét. A háborúban súlyosan megrongálódott tér 1950-ben, az egykor ott álló Német Akadémia alapításának 250. évfordulója alkalmából visszanyerte eredeti elrendezését, és Platz der Akademie névre keresztelték. Régi nevét az újraegyesítés óta viseli. A tér középpontja a Karl Friedrich Schinkel által tervezett színház, a mai Konzerthaus. Az épületet 1818 és 1821 között az 1817-ben leégett Nemzeti Színház (Nationaltheater) alapfalain építették újjá, amelyet Carl Gotthard Langhans 1802-ben a korábban ott álló francia színház helyére épített. A tér északi oldalán álló Francia Dóm (Französischer Dom) 1701 és 1705 között Jean Louis Cayart tervei alapján épült az 1685 óta Franciaországból ide települő hugenották számára. Az ő történetüket a toronyban helyet kapó hugenotta múzeum mutatja be. Az ellenkező oldalon álló Német Dóm (Deutscher Dom) nagyjából ugyanakkor épült Martin Grünberg építész tervei szerint a porosz lutheránus

lakosság számára. Lépcsőin ravatalozták fel 1848-ban a barikádokon elesett márciusi ifjakat. Ezeket az eseményeket mutatja be az itt látható kiállítás is. A jellegzetes kupolatornyokat és klasszicista előépítményeket később, II. Frigyes idejében, Carl von Gontard építész tervei alapján alakították ki; ez a kiképzés a római Piazza del Popolo ikertemplomainak kupoláira emlékeztet. A színház előtt áll Reinhard Begas Schiller-emlékműve (1859), amelyet a náci 1935-ben eltávolítottak, s a keletnémet kormányzat csak 1987-ben állíttatott fel ismét.

Balra: a Német Dóm a tér déli oldalán – jobbra: párja, a Francia Dóm az északi oldalon

Bebelplatz

Az Unter den Lindenen lévő Bebelplatz, amelyet Fridericianumnak vagy Lindenforumnak is neveznek, a teret közrefogó épületeknek köszönhetően Berlin egyik legérdekesebb látnivalója. Itt található a berlini rokokó egyik legszebb darabja: az 1741 és 1743 között épült Királyi, ma Állami Operaházat Georg Wenzeslaus von Knobelsdorff tervei szerint építették. A korinthuszi oszlopokkal díszített templomra emlékeztető épület Németország első önálló, s építése idején Európa legnagyobb operája volt. 2000 néző befogadására volt képes az akkoriban 90 ezres Berlinben, s természetesen csak nemesek látogathatták. Szintén Knobelsdorff tervei szerint, id. Johann Bourmann építész vezetésével épült 1747–1773 között a katolikus Szent Hedvig-katedrális, amely a sziléziai háborúkat követően a Frigyes-kori tolerancia egyik legszebb példája. A bejárati csarnoknak tervezett oszlopos portikusszal és kupolával kialakított épület előképe a római Pantheon volt. A Dresdner Bank épületével (épült 1889-ben), amely ma a Hotel de Rome luxusszállodáját foglalja magába, a templom tere kissé beszűkül. A tér nyugati oldalán helyezkedik el az egykori Királyi Könyvtár „komódnak” (Kommode) nevezett, hatásos homlokzattal kiképzett épülete, amely 1775 és 1780 között épült Fischer von Erlachnak a bécsi Hofburg számára készített tervei alapján. Ma a Humboldt Egyetem jogi kara működik benne.

A mellette álló Régi Palotában (Altes Palais) I. Vilmos élt ötven éven keresztül, kezdetben trónörökösként, majd királyként és császárként is. A Humboldt Egyetem épületét eredetileg Heinrich herceg, Nagy Frigyes testvérének otthonául szán-

ták, 1748 és 1766 között Knobelsdorff tervei szerint, id. Johann Boumann irányításával épült. A háborúban a tér igen jelentős károkat szenvedett, de az 1950-es évektől kezdve gondosan rekonstruálták. A Bebelplatz 1947-ben a Német Szociál-

demokrata Párt egyik alapítójáról, August Bebelről kapta a nevét. Közepén Micha Ullmann izraeli szobrászművésznek az 1933. május 10-i náci könyvégetésnek emléket állító, 1995-ben felavatott szobra áll.

